

om at ville gjøre et sidste Forsøg i en mindre Maalestok, og for det Tilfælde, at dette Forsøg mislykkes, slog Lovem tillige ind paa en anden Vej, nemlig Uddeling af Penge til Landhuusholdningssekskaberne, for paa denne Maade at understøtte den private Hesteopdrætning, og saaledes at virke til det Formaal, som Stamstutteriet ikke havde kunnet opnaae. Dette troer jeg var Lovens dobbelte Formaal, deels at gjøre et sidste Forsøg med Stutteriet, deels at begynde en anden Bane til at understøtte vor Hesteraces Forbedring. Alligevel vil jeg gjerne indrømme, at tre Aar ere en kort Tid; men da de Forhaabninger, man knyttede til de beredte Ting, ere totalt stufede, og der er afgivet Vidnesbyrd om, at Stutteriet er uheldigt beliggende, saa at der nødvendig maa skee Ombygning og Omflytning, hvilken Ombygning og Omflytning ville medføre en Udgift af et Par hundrede Tusinde Rigsdaler, saa troer jeg virkelig, at vort Fædrelands siden den Tid meget forandrede Forhold maae opfordre til, noie at overveje, om det ogsaa virkelig er værd at ofre disse Midler for disse Forsøg. Hvis den ærede Minister forlanger en længere Tidsfrist til at undersøge Eviden, kan han f. Ex. forlange et Aar til at stasse Stutteriet opløst, Hingsterne solgte, saavel muligt til Bedste for Hesteavlens og Bygningerne bortforpagtede, saa skal jeg for mit Vedkommende gjerne gaae ind derpaa. Vi kunne nok afsee de Udgifter, der ville medgaae for et Aar; hvorvidt det derimod vil være rigtigt at fortsætte Stutteriet i en Menneftalder, for saa igjen at komme til det samme Resultat, som vi nu ere komne til efter de sidste Decennier — og et Decennium, mine Herrer, er 10 Aar —, er vistnok meget tvivlsomt. Naar Nogen nu vil spørge mig, hvorfor jeg vil stemme for dette Lovforslag, uagtet den ærede Minister har opfordret til at stemme imod det, saa siger jeg, at det er, fordi vi have Midler til at sætte denne Lov igjennem; hvis den ærede Minister virkelig udvirker et kongeligt Veto, saa skal jeg og Mange med mig stemme imod enhver Bevilling til Stutteriet paa Finanteloven.

Lehmann: Jeg troer, at Alle ville være enige med den ærede Minister i, at det i og

for sig ikke er rigtigt, at der, med Hensyn til en Lov, der er bleven vedtagen efter saa langvarige og ivrige Forhandlinger som de, der bleve førte i 1862, allerede nu skal være Tale om at kuldkafte den. Det var jo dengang nemlig et af Tvistepunkterne, om der ikke nødvendigvis maatte staffles en vis Fred og Ro for consequent at kunne søge at gennemføre et Princip, og om det var rigtigt at neblægge dette i en særlig Lov. Det falbt i min Lod at skulle affatte og gennemføre denne Lov, og jeg kan sige, at det er et af de sureste Stykker Arbejde, jeg nogensinde har haft. Det var da heller ikke af noget frit Valg, at jeg paatog mig dette Arbejde, men Sagen skulde dengang finde sin Afgjørelse. Naar jeg da, saa ivrigt kæmpede for Stutteriets Vedligeholdelse, saa var det ikke, fordi jeg jo ligesaa godt som alle Andre kendte den Doctrin, at Staten ikke skal besætte sig med privat Industri, og det var heller ikke, fordi jeg prætenberede at have nogen sær Begejstring for eller Sagtyndighed i denne Sag; men det var, fordi det var en nu engang bestaaende Institution, der i hvert Fald igjennem et langt Tidrum havde vidst at erhverve sig en stor Yndest hos Flere, og en Institution, hvortil endnu mange Interesser knyttede sig, og dernæst var det af de to Hovedgrunde, som den ærede Indenrigsminister i dette Øieblik har nævnt, nemlig, at Hesteavlens Fremme er en Sag, som ikke kan være Staten, det Offentlige, ligegyldig, og at der hos os ikke fandtes, ligesom der jo heller ikke endnu findes, noget privat Stutteri. Nu sagde vel den ærede Minister, at Hertillands fandtes ingen saadanne Magnater, at de skulde kunne indlade sig paa Slikt; men deri kan jeg ikke være enig med ham. Jeg troer, at det er af de Ting, som gaae ind under det Minimum af Forordninger, man kan stille til et agerdykkende Aristokrati, at det i det Mindste i de egentlig vigtige Landbosager skal gaae foran, selv om det ikke ligesom frem maatte forstasse Indtægter. Et Factum er det imidlertid, at vi ikke have noget privat Stutteri — det er beklageligt, at Aristokratiet, saavel i denne Retning som i mange andre, ikke har udfyldt sin Plads her i Landet —, og nu er jeg enig med den ærede Indenrigsminister i, at det ikke gaaer an uden Videre at